

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/28/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8716205569
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8716205569.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci žalobcu: 1/ E. D. B., nar. XX.XX.XXXX, Y. XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. S., K. XXX, 2/ O. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. S., Y. XXX, 3/ O. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., X. XXXX/XX, 4/ A.. D. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., S. XXXX/XX, 5/ O. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. X., K. X. XX, 6/ O. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., K. XXXX/X, 7/ W. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. S., K. XXX, 8/ O. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. I., E. XX, 9/ Z.. A.. A. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. E. K., O. XXXX/XX, žalobcovia v 1/ až 8/ rade zastúpení žalobkyňou v 9/ rade na základe plnej moci proti žalovanému: Slovenská republika, zast. Slovenským pozemkovým fondom so sídlom Bratislava, Búdkova 3, o určenie vlastníckeho práva a určenie, že majetok patrí do dedičstva s prísl., o odvolaní žalobcov v 1/ až 9/ rade proti rozsudku Okresného súdu Poprad č. k. 7C/157/2016-183 zo dňa 24.02.2020 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd 1. inštancie žalobu zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 137 písm. c) CSP, § 1 ods. 1, 2 z. č. 104/1946 Zb., § 132 ods. 1 OZ, § 11 ods. 1 z. č. 90/1949 Zb. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že pridelovanie skonfiškovaných majetkov realizovalo Povereníctvo Slovenskej národnej rady pre pôdohospodárstvo a pozemkovú reformu podľa nariadenia č. 1/1945, vychádzajúc z nariadenia SNR č. 104/46 Zb. Podľa tohto nariadenia výmer o vlastníctve pôdy vydaný podľa nariadenia SNR 104/46 Zb. je verejnou listinou, ktorá dokazuje vlastnícke právo prídelcu k pridelenej pôdohospodárskej nehnuteľnosti, zápis v Pozemkovej knihe mal len deklaratórny charakter. V tejto súvislosti prídelcom boli vydávané prídelové listiny, ktoré sú dokladom o vlastníctve prídelcu k prideleným nehnuteľnostiam. Súd 1. inštancie preskúmal žalobu spolu s predloženými dokladmi a dospel k záveru, že takejto žalobe nemožno vyhovieť. Žalobcovia síce tvrdili, že predmetné nehnuteľnosti, ktoré uviedli v petite žaloby (neskôr bola pripustená zmena žaloby), ktorou upresnili žalobný petit, nadobudli ich právni predchodcovia práve prídelovou listinou (prídelom). Táto listina sa nezachovala, a preto predložili iné listinné dôkazy na preukázanie nadobudnutia vlastníckeho práva ich právnych predchodcov k sporným nehnuteľnostiam, ku ktorým je zapísaný ako vlastník žalovaný. Pokiaľ išlo o predložený výkaz skonfiškovaných a pridelených nehnuteľností, tento neobsahuje dátum, pečiatku, podpis orgánu, ktorý to vypracoval, ani podpis samotných prídelcov. Nie je teda dokladom o nadobudnutí vlastníckeho práva podľa prídelovej listiny, resp. aspoň podľa vydaného výmeru o vlastníctve pôdy. Tento výkaz nemá charakter verejnej listiny, ktorá by vyvolala účinky nadobudnutia

vlastníckeho práva. Prídelová listina bola preukázaná len k parcelám č. XXX, XXX/X, XXX a XXX/X, k. ú. K. S.. Táto listina však svedčí o prídele konkrétnych nehnuteľností, ktoré však v tomto prípade nemajú vplyv na predmet konania, keďže neobsahuje uvedené nehnuteľnosti v žalobe žalobcov. Preto nebolo možné prihliadnuť na tento listinný dôkaz a zároveň poukázal na článok 8 Základných princípov CSP, ako aj § 191 CSP s tým, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno o tom, že ich právni predchodcovia sa stali vlastníckmi nehnuteľností, ktoré vymenovali v petite žaloby.

3. Navyiac súd 1. inštancie uviedol, že žalobu zamietol aj z procesných dôvodov, keďže v priebehu konania došlo k pozemkovým úpravám, na čo boli žalobcovia upozornení a z toho dôvodu aj po pripustenej zmene petitu žaloby, nehnuteľnosti takto označené v katastri nehnuteľností neexistujú, preto rozsudok by bol nevykonateľný.

4. Výrok o trovách konania odôvodnil § 255 ods. 1 CSP.

5. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie žalobcovia v 1/ až 9/ rade. V odvolaní uviedli, že nepopierajú fakt o nepredložení prídelovej listiny alebo výmeru o vlastníctve pôdy, ktorý by bolo možné zapísať, bez súdneho sporu, do katastra nehnuteľností. Bohužiaľ zachovala sa len zápisnica bývalého Pôdohospodárskeho odboru rady ONV v Z. zo 04.12.1957, z ktorej možno usúdiť, že nadobudli nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom konania ich právni predchodcovia. Okrem parciel, na ktoré sa zachovala prídelová listina, boli pridelené ich právnym predchodcom aj lúky a poľnohospodárska pôda, za ktorú vyplatili prídelovú cenu, o čom takisto žalobcovia predložili listinné dôkazy. To, že sa nezachovali tieto listiny, ani v archíve, nemôže byť pričítané na vrub žalobcov. Žalobcovia iným spôsobom ako podaním žaloby nevedia vyporiadať uvedenú záležitosť. Práve len výrok rozsudku môže nahradiť absentujúcu prídelovú listinu alebo výmer o vlastníctve. Ďalej nie je pravdou, že nebolo možné vyhovieť žalobe kvôli tomu, že došlo k prečíslovaniu parciel, pretože zmenil sa len evidenčný stav, ale parcely ako také zo zemského povrchu nezanikli. Nevedia dôvod, prečo by mali zadovážovať pôvodné výpisy z Pozemnoknižných vložiek, k. ú. K. S.. Ak teda došlo k pozemkovým úpravám, po vyhovení žaloby by došlo ku konsolidácii parciel porovnaním s pôvodným pozemnoknižným, resp. evidenčným stavom. Podľa názoru žalobcov je nesporné, že nehnuteľnosti boli pridelené ich právnym predchodcom, a preto bolo potrebné žalobe vyhovieť. Žalobcovia ešte doplnili odvolanie prílohou, a to katastrálnym bulletinom č. 2/2012, kde v bode 5 sa rieši otázka osvedčenia o dedičstve, ktoré bolo právoplatné, a to v čase, keď boli pozastavené zápisy projektu pozemkových úprav a po zápise sa už osvedčenie zapísať nedalo. Odpoveďou pre túto situáciu je, že takýto stav nemôže byť na úkor dedičov.

6. K odvolaniu žalobcov vyjadril sa žalovaný, ktorý navrhol potvrdiť rozhodnutie súdu 1. inštancie ako vecne správne v celom rozsahu. Poukázal na to, že súd prvej inštancie sa dôsledne vysporiadal s nárokom žalobcov, odôvodnil svoje rozhodnutie a k tomu žalovaný nemá čo dodať. Podľa žalovaného, žalobcovia neunesli dôkazné bremeno, nepredložili dôkaz o nadobudnutí vlastníctva k predmetu sporu s právnymi predchodcami a v danom prípade ani po pripustení zmeny žaloby sa nezmenili podmienky, pretože takto navrhovaný petit je nevykonateľný a chýba mu určitosť. V petite nešpecifikovali parcely, ku ktorým malo byť súdom určené vlastnícke právo uviedli len listy vlastníctva, ktoré podľa aktuálneho stavu KN ani neexistujú. Preto aj z procesného hľadiska nebolo možné takejto žalobe vyhovieť. Listiny, ktoré predložili žalobcovia, nesvedčali o konkrétnom nadobudnutí vlastníckeho práva právnymi predchodcami žalobcov, hlavne pokiaľ išlo o konkrétne označenie pozemkov v pôvodnom stave tak, ako to tvrdili žalobcovia. Preto navrhol potvrdiť rozhodnutie súdu 1. inštancie.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 CSP, prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378, § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je dôvodné. Súd prvej inštancie zistil skutkový stav a na základe toho vyvodil aj správne právne závery. Na týchto skutkových a právnych záveroch sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

8. Podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

9. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia č. 104/1946 Zb. SNR povereníctvo pôdohospodárstva a pozemkovej reformy môže ešte pred zaplatením prídelovej ceny (§ 19 nar. č. 104/1945 Zb. n. SNR v znení nariadenia

č. 64/1946 Zb. n. SNR) vydávať prídelcom (§§ 6 až 11 nar. č. 104/1945 Zb. n. SNR) výmery o vlastníctve pôdy pridelenej im podľa nariadenia č. 104/1945 Zb. n. SNR v znení nariadenia č. 64/1946 Zb. n. SNR.

10. Podľa § 1 ods. 2 citovaného nariadenia, výmer o vlastníctve pôdy je verejnou listinou dokazujúcou vlastnícke právo prídelcu k pridelenej pôdohospodárskej nehnuteľnosti, na základe ktorej príslušný knihovný súd urobí záznam vlastníckeho práva v prospech prídelcu bez podmienky dodatočného ospravedlnenia.

11. Prídelovou listinou vydanou Okresným národným výborom v Z. dňa 18.06.1954 bolo v prídelovom konaní podľa nariadenia č. 1945 Zb. SNR pre U. B. a manž. D., rod. S., K. S. č. XX v kat. území K. S. boli pridelené nehnuteľnosti parc. č. XXX vo výmere XX š.s. spôsobom obrábania humno, parc. č. XXX/X vo výmere XXX š.s. dvor a hospodárska stavba, parc. č. XXX o výmere XX š.s. spôsob obrábania (kultúra) dom č. XX a parc. č. XXX/X o výmere X š.s. spôsob obrábania záhrada s tým, že prídelová cena bola uvedená 8.000 Kčs a ďalej je uvedená poznámka, že Okresný národný výbor v Z. nemá námietky proti tomu, aby nehnuteľnosti boli aj pozemno-knižne na meno prídelcov prevedené. Prídelová listina je opatrená pečiatkou od príslušného orgánu ONV a podpisom predsedu ONV. Ďalej z prídelovej listiny vydananej Okresným národným výborom v Z., odbor poľnohospodárstva, vodného hospodárstva a lesníctva vydanaj 9.2.1970 po vykonanom prídelovom konaní boli pre U. B. a manž. D., rod. S., K. S. č. XX pridelené nehnuteľnosti v k. ú. K. S., a to parc. mpč. XX o výmere XX š.s. spôsob obrábania stodola, býv. kat. č. XXX a parc. mpč. XX o výmere XX š.s. spôsob obrábania (kultúra) dom č. XX, toho času XX, býv. kat. č. XXX. S uvedením poznámky, že táto listina bola vystavená ako náhrada za prídelovú listinu vystavenú 18.06.1954, ktorá listina obsahovala len kat. parc. čísla, táto listina dopĺňa pozemno-knižné údaje. Ďalej je na nej uvedené, že prídelová cena bola uhradená vo výške 8.000 Kčs. Z výzvy na zaplatenie splátky prídelovej ceny mal súd preukázané, že Okresný národný výbor v Z. prideliť právnomu predchodcovi žalobcov okrem poľnohospodárskej pôdy aj dom č. XX, ktorý obýval a bol vyzvaný na zaplatenie sumy 8.000 Kčs dňa 18.06.1954. Ďalej z prípisu Štátnej sporiteľne v I. z 15.2.1957 bol U. B. vyzvaný na uhradenie nedoplatku za pridelený pôdohospodársky majetok, a to v sumu 17.995 Kčs, kde tento nedoplatok pozostával z položiek s dátumom 21.11.1946 za inventár živý, ďalej dňa 13.12.1956 za prev. zostatku z k. ú. Z. a ďalej z 14.12.1956 za dom v sume 8.000,- Kčs, za roľu v sume 5.962 Kčs a za lúky v sume 242,- Kčs. Ďalej z Výkazu nehnuteľnosti skonfiškovaných a pridelených v k. ú. K. S. na meno prídelcu U. B. a D. r. S. mal preukázané, že vo výkaze chýba uvedenie dátumu podpisu pečiatky oprávnenej osoby s tým, že v tomto sú uvádzané parcely podľa katastrálnej mapy. Žalobcovia sa v tomto konaní domáhajú určenia vlastníckeho práva v prospech ich právnych predchodcov, a to podľa Výkazu skonfiškovaných nehnuteľností v spojení s ich doplnením na štvorčekovom papieri formátu A4 a na podklade identifikácie parciel vyhotovených 9.12.2015. Išlo o nehnuteľnosti zapísané na liate vlastníctva č. XXX, XXX, XXX, XXXX v rozsahu parciel vymenovaných v žalobe v k. ú. K. S.. Uvedené nehnuteľnosti sú zapísané pod B1 ako vlastníctvo žalovaného.

12. Dôvodom zamietnutia žaloby súdom 1. inštancie boli dve skutočnosti, jednak neunesenie dôkazného bremena vo vzťahu k nadobudnutiu vlastníctva k predmetu sporu a v druhom rade nevykonateľnosť prípadného vyhovujúceho rozsudku pre nesprávne formulovaný žalobný petit.

13. Civilné sporové konanie je ovládané prejednávajúcou zásadou, v súlade s ktorou je úspech procesnej strany definovaný jej povinnosťou tvrdenia a na ňou nadväzujúcou dôkaznou povinnosťou a im zodpovedajúcim korelátom v podobe bremena tvrdenia a dôkazného bremena. Z prejednavacej zásady potom následne vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého každá strana je povinná dokazovať skutočnosti zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha. Strana domáhajúca sa týchto právnych následkov ponese aj nepriaznivé dôsledky stavu non liquet (neobjasneného určitého skutkového stavu, resp. určitej relevantnej skutočnosti), teda procesných následkov toho, ako keby bolo zistené, že k naplneniu skutkových predpokladov hypotézy právnej normy, ktorej účinkov sa domáhala, nedošlo. <<https://www.najpravo.sk/judikatura/obcianske-procesne-pravo/dokazovanie/zakladne-rozlozenie-dokazneho-bremena-v-civilnom-sporovom-konani-a-procesne-nasledky-stavu-non-liquet.html>>

14. Žalobcovia svoje vlastnícke právo odôvodňovali právnym nástupníctvom po nebohých právnych predchodcoch - prídelcoch, bez predloženia príslušnej listiny. Súd 1. inštancie rozobral ustanovenia týkajúce sa nadobudnutia vlastníckeho práva titulom prídelu a to buď vydaním prídelovej listiny resp.,

výmeru o pridelených nehnuteľnostiach odvolávajúc sa na prísl. právne predpisy, vl. nar. SNR č. 104/1946 Zb. Odvolací súd v zhode s odôvodnením súdu 1. inštancie sa domnieva, že bez preukázania titulu nadobudnutia vlastníckeho práva (prídelovou listinou resp. výmerom o vlastníctve k prideleným nehnuteľnostiam) nebolo možné dospieť k inému verdiktu, ako rozhodol súd 1. inštancie. Teda z hmotnoprávneho hľadiska bolo rozhodnutie súdu 1. inštancie vecne správne.

15. Najdôležitejšou obsahovou náležitosťou návrhu je petit. V ňom navrhovateľ uvádza, ako by podľa jeho želania mal súd rozhodnúť, resp. ako by mal znieť výrok jeho rozsudku. Ním zároveň stanovuje rozsah požadovanej súdnej ochrany a určuje súdu medze toho, o čom a ako má rozhodnúť. Pretože v podstate ide o návrh súdneho výroku, kladie zákon na formuláciu petitu určité požiadavky, rešpektovaním ktorých sa zabezpečuje presnosť a určitosť (teda aj vykonateľnosť) výrokov rozsudkov. Presný a určitý petit je pre súd rámcom rozhodovania, z ktorého nesmie vybočiť a ktorý môže prekročiť len v taxatívne vymedzených prípadoch (§ 153 ods. 2 O.s.p.).

Žalobný petit (návrh na výrok rozsudku súdu) musí byť presný, určitý a zrozumiteľný. Je to nutné z toho dôvodu, že súd musí celkom presne vedieť, o čom má konať a rozhodnúť, lebo súd nemôže účastníkom priznať iné práva a uložiť im iné povinnosti, než sú navrhované. Pokiaľ je žalobný petit nesprávny, t.j. vymedzenie práv a im zodpovedajúcich povinností v ňom obsiahnutých je nepresné, neurčité alebo nezrozumiteľné, prevzatie takéhoto petitu do výroku súdneho rozhodnutia by malo za následok, že by rozhodnutie bolo nevykonateľné. Uvedené požiadavky nie sú formálne, ale nevyhnutné pre výsledok konania, teda pre to, aby rozhodnutie bolo vykonateľné a aby mohli nastať účinky žalobcom zamýšľané (I. ÚS 233/97).

Nedostatok zákonom stanovených náležitostí návrhu na začatie konania bráni jeho vecnému prejednaniu a pokračovaniu v konaní (viď tiež rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 221/2007, 3 Cdo 126/2011). Ak návrh neobsahuje uvedené náležitosti, je nesprávny alebo nezrozumiteľný, sudca alebo poverený zamestnanec súdu je povinný v zmysle § 43 ods. 1 O.s.p. uznesením vyzvať účastníka, aby ho v určenej lehote opravil alebo doplnil a súčasne je povinný účastníka poučiť, ako treba opravu alebo doplnenie vykonať (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. mája 2012, sp. zn. 7 Cdo 122/2011).

16. Z procesného hľadiska pri určovacích žalobách pri určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, (čo bolo aj predmetné konanie), je žalobný petit vo vzťahu k údajom vedených v katastri nehnuteľností je podstatnou náležitosťou žaloby, ktorú nemožno prehliadnúť. Na základe právoplatného a vykonateľného rozsudku príslušný kataster nehnuteľností zapíše rozsudok súdu. V praxi dochádza k situácii, že v dôsledku zmien v údajoch katastra (napr. prebiehajúcej ROEP) dôjde k prečísleniu jednotlivých nehnuteľností, ale aj k zmene údajov vo výmere pozemkov. Hoci žalobcovia poukázali v odvolaní na rozhodnutie na Katastrálny bilietin č.2/2012, tam rozobratá situácia nastala po vydaní rozhodnutia súdu v dedičskom konaní. V prejednávanej veci však zmena údajov v katastri nehnuteľnosti nastal skôr, ako o žalobe rozhodol súd 1. inštancie. Navyše táto skutočnosť bola žalobcom známa v priebehu konania (viď zápisnica z pojednávania zo dňa 24.02.2020). Preto vyjadrenie žalobcov o nedostupnosti k aktuálnym údajom katastra neobstoja, keďže ide o verejný portál. Záver súdu 1. inštancie o procesnom nedostatku navrhovaného žalobného petitu - jeho nevykonateľnosti rovnako odvolací súd považoval za vecne správny. Z vyššie uvedených dôvodov preto rozhodnutie súdu 1. inštancie ako vecne správne potvrdil v súlade s ust. § 387 ods. 1,2 CSP.

17. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. §255 ods. 1 CSP, teda v zmysle zásady úspechu. Keďže úspešnej strane, žalovanému, žiadne trovy konania spojené s odvolacím konaním nevznikli, rozhodol tak, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).
Dovolať musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).